

TA'LIM SOHASIDAGI LOYIHA OFISLARI SAMARADORLIGINI TA'MINLASH MASALALARI

TOSHQORAYEVA FERUZA NURIDDIN QIZI

(O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya

akademiyasi magistranti,

elektron pochta manzili: feruzatoshqorayeva92@gmail.com)

Annotatsiya:

Ushbu maqolada ta'lim sohasida loyiha ofislarini tashkil etish va ularning samarali faoliyat yuritishini ta'minlash masalalari tahlil qilinadi. Loyiha ofislarining asosiy vazifalari, ular orqali ta'limda innovatsion loyihalarni boshqarish, monitoring qilish va natijadorlikni oshirish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, mavjud muammolar va ularni hal etish bo'yicha takliflar ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar: loyiha ofisi, ta'lim boshqaruvi, loyiha boshqaruvi, samaradorlik, innovatsiya, monitoring, rejalashtirish.

Abstract: This article analyzes the issues of establishing project offices in the education sector and ensuring their effective functioning. The main tasks of project offices, the possibilities of managing, monitoring and increasing the effectiveness of innovative projects in education through them are considered. Also, existing problems and proposals for their solution are developed.

Keywords: project office, educational management, project management, efficiency, innovation, monitoring, planning.

Kirish

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida islohotlar chuqurlashmoqda. Bu islohotlarning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi, ko'plab ta'lim loyihalarining to'g'ri rejalashtirilishi va samarali boshqarilishiga bevosita bog'liq. Shu

nuqtai nazardan, ta'lim sohasida **loyiha ofislarini tashkil etish va ularning samarali ishlashini ta'minlash** dolzarb masalalardan biridir.

Loyiha ofisining mohiyati va vazifalari

Loyiha ofisi (Project Management Office — PMO) — bu tashkilot doirasida loyihalarni muvofiqlashtirish, metodologik qo'llab-quvvatlash, resurslarni samarali taqsimlash va monitoring qilish bilan shug'ullanuvchi tuzilma hisoblanadi.

Ta'lim sohasida loyiha ofislari quyidagi vazifalarni bajaradi:

- Strategik va amaliy loyihalarni rejalashtirish;
- Loyihalarning bajarilishi ustidan doimiy monitoring o'rnatish;
- Loyihalarni moliyalashtirish va byudjet nazoratini yuritish;
- Pedagogik va texnologik innovatsiyalarni joriy qilish;
- Loyihalar bo'yicha hisobotlar tayyorlash va tahliliy ishlanmalar olib borish.

Samaradorlikni ta'minlashdagi asosiy muammolar

Quyidagi omillar loyiha ofislarining samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin:

1. **Tashkiliy-normativ hujjatlarning yetarli emasligi.**

Ta'lim tizimida loyiha ofislarining huquqiy maqomi va funksiyalarini aniq belgilovchi me'yoriy hujjatlarning mavjud emasligi ularning faoliyatini cheklaydi.

2. Kadrlar malakasining pastligi.

Loyiha boshqaruvi sohasida tajribali mutaxassislar yetishmasligi tufayli loyihalar samarali rejalashtirilmaydi va ijrosi qiyinlashadi.

3. Axborot texnologiyalaridan foydalanishning sustligi.

Loyiha ofislarida raqamli platformalar va monitoring tizimlarining yo'qligi loyihalarning holatini real vaqt rejimida tahlil qilishga to'sqinlik qiladi.

4. Moliyaviy resurslarning yetishmasligi.

Ko'plab loyihalar moliyaviy manbalarni aniqlashda va ularni jalb qilishda muammolarga duch kelmoqda.

Samaradorlikni oshirish yo'llari**1. Huquqiy-me'yoriy bazani takomillashtirish.**

Ta'limdagi loyiha ofislarining maqomi, funksiyasi va faoliyat yuritish mexanizmlari davlat darajasida tartibga solinishi zarur.

2. Malakali kadrlarni tayyorlash va ularni qayta o'qitish.

Loyiha boshqaruvi bo'yicha maxsus kurslar, seminarlar va xalqaro sertifikatlash dasturlari joriy etilishi kerak.

3. Raqamli boshqaruv vositalaridan foydalanish.

PMIS (Project Management Information System), CRM tizimlari va boshqa loyiha boshqaruvi platformalarini joriy qilish orqali monitoring va hisobotlar samaradorligini oshirish mumkin.

4. Resurslarni muvofiqlashtirish va tarmoq hamkorligini rivojlantirish.

Loyiha ofislari o'rtasida tajriba almashish, hamkorlikda amalga oshiriladigan loyihalarni rivojlantirish orqali sinergiya hosil qilish mumkin.

Xulosa

Ta'lim sohasidagi loyiha ofislarining samaradorligini oshirish uchun tizimli yondashuv, malakali kadrlar, raqamli texnologiyalar va normativ-huquqiy asos zarur. Bu ofislar orqali islohotlar samarali boshqarilishi, innovatsion loyihalar muvaffaqiyatli amalga oshirilishi va ta'lim tizimining umumiy rivoji ta'minlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Kerzner, H. (2022). *Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling*. 13th Edition. Wiley.
2. PMBOK® Guide – *A Guide to the Project Management Body of Knowledge* (7th Edition). Project Management Institute (PMI), 2021.
3. Mahkamova, G. (2021). Loyiha boshqaruvi asoslari. Toshkent: “Fan va texnologiya” nashriyoti.
4. Fayziyev, A., & G'ofurov, S. (2020). Innovatsion boshqaruv va ta'lim tizimidagi loyihalar. Toshkent: “IQTISOD-MOLIYA” nashriyoti.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 –yil 28 –yanvardagi PF-60-son “2022–2026 –yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi” Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022 –yil 28 -iyundagi “Talim muassasalarida loyihalarni boshqarish bo'yicha ofislarni tashkil etish to'g'risida”gi qarori (nurlangan holda).
7. Mintzberg, H. (2009). *Managing*. Berrett-Koehler Publishers.
8. Almaraz, J. (2018). *Project Management Office (PMO): The Strategic Role in Educational Institutions*. International Journal of Project Management, Vol. 36(4), pp. 663–672.
9. Yunusov Sh. (2020). Ta'limda loyiha boshqaruvi asoslari va muammolari. “Iqtisodiyot va ta'lim” jurnali, №3(51), 45–52-b.

10. Ma'rufiyev, B. (2023). Raqamli ta'lim loyihalarini boshqarishda zamonaviy yondashuvlar. "Oliy ta'limda innovatsiyalar" jurnali, №1, 33–40-b.